

[Gert Petersen.]

knæsat i grundloven, men det har dog ikke desto mindre været sådan, at der ikke i grundloven eller i anden dansk lovgivning og straffelovgivning findes et forbud mod strejker. Dette, at lønmodtagerne havde ret til at aktionere selvstændigt for at forsvare sig eller forbedre deres arbejdsvilkår, har igennem et århundrede været betragtet som en uskreven ret og må anses for en integrerende bestanddel af det demokratiske system, der har udviklet sig herhjemme.

Derfor mener jeg, at selv om det på nuværende tidspunkt kan se ud som et forholdsvis beskedent skridt, det, man tager med § 11, er det ikke desto mindre et skæbnesvangert skridt, fordi man for første gang i en lov vedtager, at dette folketing ytrer sig om de overenskomststridige arbejdsnedlæggelser, og hvordan de skal betragtes. Vi ved jo også godt, at hvis det ikke havde været for fagbevægelsen, havde vi stået her allerede for nogle dage siden og diskuteret en lovgivning, hvor man var gået det skridt videre, hvor man havde foretaget kriminaliseringer.

Jeg er meget bange for, at når man siger A, vil man på et eller andet tidspunkt også sige B. Når man nu vedtager denne § 11 og det viser sig, at den nok ikke virker, vil der rejse sig krav om sanktioner i henhold til § 11, og så ved vi altså, at regeringen og socialdemokratiet her i folketinget allerede én gang principielt havde sagt ja til disse sanktioner, men at det kun var, fordi fagbevægelsen gik imellem, at det ikke blev til noget. Kan vi være sikre på det også næste gang? Eller rettere sagt: kan vi være sikre på, at når kravet om sanktioner og sanktionsbestemmelser mod arbejdsnedlæggelser vedtaget af folketinget med henblik på straffeloven rejses, så vil socialdemokratiet også til den tid rette sig efter fagbevægelsen? Kan vi være sikre på, at man så ikke i stedet vil rette sig efter de borgerlige forligspartnere, som lægger så megen vægt på disse sanktioner?

Det er blevet sagt, at § 11 ikke betyder så forfærdelig meget. Men sandheden er jo, at vi under de spørgsmål, der er stillet i udvalget, har fået at vide af regeringen og de dertil indrettede embedsmænd, de embedsmænd, som man må formode har forstand på disse sager, at både når det drejer sig om aftalelovens § 29 og § 31, som har været bragt ind i billedet, og man har sagt, herregud, § 11 betyder da ikke noget, for vi har i forvejen disse to paragraffer

i aftaleloven, i begge tilfælde er § 11 betydelig mere vidtgående og har en betydelig større rækkevidde.

Vi har også fået at vide, hvad angår de praktiske virkninger af denne § 11, at hvis en arbejdsgiver fortryder en aftale, der er indgået som følge af en strejke, der er kendt overenskomststridig, eller hvis han først på et senere tidspunkt bliver klar over, at der er vedtaget en lov om, at lønforhøjelser som følge heraf er ugyldige, så kan han standse udbetalingen af den forhøjede løn. Hvis arbejderne går til domstolene, kan disse ikke gennemføre noget krav om højere løn. Standsningen kan ikke betragtes som en misligholdelse, og hvis virksomheden erklæres konkurs eller træder i likvidation, kan lønkrav efter en sådan ugyldig aftale ikke anerkendes af boet eller af Lønmodtagernes Garantifond. Det vil betyde, at vi kan komme ud for konflikter, som bliver pådømt af arbejdsretten, men hvor man alligevel slutter med en aftale. Så slutter konflikten, arbejderne får et løntillæg, og så en uge eller 14 dage efter kommer arbejdsgiveren og siger: æh bæh, dér narrede jeg jer! Det løntillæg gælder ikke, det bliver ikke udbetalt. Vil man så få en ny konflikt? Det vil man i nogle tilfælde, men det kan også meget vel tænkes, at arbejderne i mellemtiden har tabt modet, ikke mindst fordi den første konflikt kostede dem mange penge. Det vil sige, at § 11 kan få en helt, helt reel virkning. Den kan i øvrigt få en reel virkning to veje. Den kan få en reel virkning i den retning, som jeg her omtalte, nemlig at arbejderne bliver snydt for det, som de troede de havde arbejdsgiverens underskrift på at de havde opnået. Men den kan da også have den virkning – og det synes jeg egentlig forligspartierne burde tænke på – at det bliver langt vanskeligere nu at afslutte en overenskomststridig konflikt. Hvis jeg selv var ude i en overenskomststridig konflikt og jeg vidste, at der eksisterede en sådan lovparagraf, som gjorde det muligt for arbejdsgiveren at løbe fra sin underskrift, som ellers ville blive sat på papiret, når konflikten blev afsluttet, så ville jeg have ganske stærke garantier af anden karakter, før jeg gik med til at afslutte konflikten. Mistæksomheden vil blive værre, konflikterne og i det hele taget hele klimaet på arbejdsmarkedet vil blive forringet i forhold til nu som følge af denne bestemmelse.

Det er vores opfattelse, at det lovforslag, som nu er til anden behandling, skal ses i sam-